

Nr 48

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning om upptagande å riksstaten för budgetåret 1957/58 av underskottet för Luftfartsfonden.

(4:e avd.)

I propositionen nr 1, bilaga 17, har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag ur statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 3 januari 1957, föreslagit riksdagen att för Luftfartsfonden å riksstaten för budgetåret 1957/58 upptaga ett underskott om 8 725 000 kronor.

Med skrivelse den 28 augusti 1956 har *luftfartsstyrelsen* framlagt förslag till stat för luftfartsverkets driftkostnader för budgetåret 1957/58.

Inledningsvis har styrelsen behandlat några verket berörande allmänna spörsmål samt vissa organisations- och personalfrågor (s. 1—5).

Efter en avvägning av de olika medelsbehoven samt under beaktande av den begränsning, som med hänsyn till det statsfinansiella läget är erforderlig, har styrelsen uppgjort följande preliminära beräkning av inkomster och utgifter under budgetåret 1957/58. De beräknade inkomsterna samt utgifterna enligt den fastställda staten för innevarande budgetår har medtagits som jämförelse.

<i>Inkomster</i>	1956/57	1957/58
	tusental kr.	
1. Hyror och arrenden	2 000	2 300
2. Trafikinkomster	4 425	5 300
3. Besiktningavgifter m. m.	240	300
4. Diverse inkomster	560	500
	Summa 7 225 ¹	8 400

Utgifter

1. Luftfartsstyrelsen: Avlöningar	2 350	2 480
2. Luftfartsstyrelsen: Omkostnader	360	400
3. Flygplatsorganisationen: Avlöningar	4 245	4 735

¹ I fjolårets statsverksproposition beräknades inkomsterna för 1956/57 till 7 225 000 kr. samt utgifterna till 15 100 000 kr.

Statsutskottets utlåtande nr 48 år 1957

4. Flygplatsorganisationen: Omkostnader	485	495
5. Underhåll m. m. av flygplatser	1 600	1 800
6. Hyres- och arrendeavgifter m. m.	140	140
7. Underhåll och drift av radioanläggningar.....	2 410	2 750
8. Underhåll och drift av teleutrustning	670	710
9. Utgifter för väderlekstjänst	1 550	1 800
10. Sveriges bidrag till ICAO m. m.	480	480
11. Pensionskostnader	90	110
12. Diverse utgifter	465	100
13. Avsättning till värdeminskningsskonto	1 000	1 180
	Summa	15 845 ¹ 17 180
	Underskott	8 620 8 780

Beträffande de närmare upplysningar angående beräkningen av de skilda inkomst- och utgiftsposterna som i anslutning härtill lämnats av styrelsen torde få hänvisas till propositionen (s. 6—8). Styrelsen har slutligen hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

dels att för luftfartsfonden å riksstaten för budgetåret 1957/58 upptaga ett underskott av 8 780 000 kr.,

dels ock bemyndiga Kungl. Maj:t att å personalförteckningen för luftfartsverket uppföra befattningar såsom förste kansliskrivare i lönegraden Ca 17 och såsom kansliskrivare i lönegraden Ca 15.

Över styrelsens framställning ha utlåtanden avgivits av *statskontoret* och *statens lönenämnd* (s. 8—10).

Departementschefen har anfört följande.

I 1956 års statsverksproposition beräknades luftfartsfondens underskott för innevarande budgetår till 7 875 000 kr. Härvid hade hänsyn icke kunnat tagas till den senare under år 1956 beslutade höjningen av statstjänstemännens löner. Genom beslut den 7 juni 1956 fastställde Kungl. Maj:t den definitiva driftkostnadsstaten för luftfartsverket, och i denna upptogs driftkostnaderna, inklusive höjningar av lönerna, till 15 845 000 kr. Då inkomsterna samtidigt beräknades till 7 225 000 kr., förutsattes ett underskott på fonden för innevarande budgetår om 8 620 000 kr.

I detta sammanhang får jag anmäla, att genom Kungl. Maj:ts beslut den 13 april 1956 tillkallats särskilda sakkunniga för att inom kommunikationsdepartementet biträda vid beredningen av frågan om storflygplatsens förläggning samt att därvid föreskrivits, att kostnaderna för beredningen skulle bestridas från luftfartsverkets driftkostnadsstat och avföras under

¹ I fjolårets statsverksproposition beräknades inkomsterna för 1956/57 till 7 225 000 kr. samt utgifterna till 15 100 000 kr.

en särskild rubrik å posten Diverse utgifter. Luftfartsstyrelsen har sedermera i anslutning härtill bemyndigats att för vissa förberedande arbeten för anläggning av storflygplats överskrida nämnda post för budgetåret 1955/56 med högst 250 000 kr., varjämte i driftkostnadsstaten för luftfartsverket avseende budgetåret 1956/57 upptagits ett belopp om 360 000 kr. för projektering m. m. av storflygplats. Sedan beredningen avgivit utlåtande och förslag rörande förläggningen av Stockholms storflygplats, har genom Kungl. Maj:ts beslut den 12 oktober 1956 förnyad utredning rörande möjligheterna att förlägga storflygfältet till annan plats än Halm-sjön igångsatts, varvid föreskrivits att kostnaderna i anslutning till denna utredning skall bestridas från luftfartsverkets driftsmedel. Därjämte har luftfartsstyrelsen för markundersökningar och projekteringsarbete m. m. bemyndigats att för budgetåret 1956/57 överskrida sistnämnda post i sin driftkostnadsstat med 410 000 kr.

För nästa budgetår uppskattar styrelsen fondens underskott till 8 780 000 kr., vilket belopp är ett saldo av inkomster om 8 400 000 kr. och utgifter om 17 180 000 kr. Den övervägande delen av inkomstökningen faller på trafik-, hyres- och arrendeinkomster. Utgiftsökningen i förhållande till luftfartsverkets stat för budgetåret 1956/57, 1 335 000 kr., hänför sig till så gott som samtliga utgiftstitlar men i det väsentligaste till följande poster, nämligen avlöningskostnader 620 000 kr., underhåll av flygplatser, varunder vinterfält-hållningen hör, 200 000 kr., underhåll och drift av radioanläggningar 340 000 kr., utgifter för väderlekstjänsten 250 000 kr. samt avsättning till värdeminskningsskonto, vars förändring står i samband med omfattningen av den pågående investeringsverksamheten, 180 000 kr. Beträffande anslaget till diverse utgifter beräknas en minskning med 365 000 kr. kunna ske.

Vid beräkning av luftfartsverkets avlöningskostnader har styrelsen räknat med, förutom automatiska utgiftsökningar på grund av löneklassuppflyttningar m. m., ökade utgifter för förstärkning av styrelsens samt flygplatsorganisationens personal. Beträffande styrelsens organisation har förslag framlagts om inrättandet av en byråchefstjänst i Cp 13 för en expert på internationella frågor rörande civil luftfart samt i samband därmed en utbrytning ur kanslibyrån av ombudsmannaexpeditionen till utrikessekretariatet. Med den utveckling, som luftfarten och de internationella förhandlingarna på detta område tagit, föreligger onekligen skäl för att styrelsens organ för beredning av ärenden av luftfartspolitisk natur förstärkes genom att man tillför densamma en permanent befattning för en högkvalificerad arbetskraft. Jag är emellertid ej beredd att på hittills förebragt material och i frågans nuvarande läge taga ställning till densamma. För nästa budgetår synes man få söka t. v. tillgodose berörda behov genom anlitande av extra arbetskraft. Jag förordar, att kanslibyråns ekonomisektion förstärkes med en amanuens i reglerad beföringsgång. Huruvida en tjänst som trafikledare på trafikbyrån med uppgift att leda planeringsarbetet beträffande flygsäkerhetstjänstens organisation m. m. vid en blivande storflygplats behöves tillskapas redan nu, torde bli beroende av det beslut som sedermera kan komma att fattas rörande storflygplatsen. Jag anser det emellertid lämpligt att i detta sammanhang medel beräknas för en förste trafikledare i Cg 29. Med hänsyn till vad luftfartsstyrelsen anfört rörande behovet av en starkt ökande utbildningsverksamhet, har jag ingenting att erinra mot inrättandet av en tjänst som förste trafikledare i Ce 29 på trafikbyrån

för föreståndaren för en skolsektion. I samband med inrättandet av denna tjänst synes en befattning som förste trafikledare i Ce 27 på trafikbyrån böra utgå. Styrelsens förslag till uppflyttning av en byrådirektörstjänst i Ce 31 å planeringssektionen till Ce 33 är jag med hänsyn till remissmyndigheternas uttalanden på denna punkt icke beredd biträda.

De under flygplatsorganisationens avlöningspost framlagda förslagen om personalförstärkning avser dels flygsäkerhetstjänsten och dels den allmänna förvaltningstjänsten jämte katastrofberedskapen på flygplatserna. Med hänsyn till arten av de göromål, vartill mera arbetskraft begäres, har jag på de av styrelsen anförda skälen funnit mig böra tillstyrka dessa styrelsens förslag. I anslutning härtill må nämnas, att Kungl. Maj:t bemyndigat luftfartsstyrelsen att innevarande budgetår i viss mindre utsträckning förstärka flygsäkerhetstjänsten genom nyrekrytering utöver vad som bedömdes erforderligt då i 1955 års statsverksproposition luftfartsverkets underskott för budgetåret 1956/57 beräknades.

Luftfartsstyrelsens förslag att ordinarie tjänster såsom förste kansliskrivare och kansliskrivare måtte få upptagas på luftfartsverkets personalförteckning kan jag ej bifalla.

Beträffande statförslaget i övrigt anser jag, att posten Utgifter för väderlekstjänst på grund av mitt ställningstagande till berörda anslag under sjätte huvudtiteln bör nedräknas i förhållande till styrelsens uppskattning med 115 000 kr. medan å andra sidan posten Sveriges bidrag till internationella civila luftfartsorganisationen m. m. vid bifall till i annan ordning (prop. 1957: 2) framlagt förslag till godkännande av ny internationell överenskommelse rörande flygsäkerhetstjänsten på Island kommer att ytterligare belastas med ett belopp, som för dagen beräknats till något över 60 000 kr.

I enlighet härmed förordar jag, att luftfartsverkets driftkostnader tills vidare beräknas komma att uppgå till 17 125 000 kr. Då jag ej har något att erinra mot luftfartsstyrelsens uppskattning av inkomsterna till 8 400 000 kr., torde underskottet för luftfartsfonden å driftbudgeten för budgetåret 1957/58 kunna upptagas till 8 725 000 kr. Jag förutsätter härvid, att den noggranna avvägningen av de olika utgiftsposterna, liksom hittills varit fallet, får ankomma på Kungl. Maj:t att verkställa, sedan styrelsen under våren 1957 ingivit sina definitiva förslag till driftkostnadsstat.

Utskottet. Det i riksstaten för innevarande budgetår å luftfartsfonden beräknade underskottet om 7 875 000 kr. har numera på grund av den under år 1956 företagna höjningen av statstjänstemännens löner av luftfartsstyrelsen angivits till drygt 8,6 mkr. För nästkommande budgetår skulle enligt Kungl. Maj:ts förevarande förslag underskottet bli 8 725 000 kr. Inkomsterna ha därvid förutsatts komma att belöpa till det av styrelsen uppskattade beloppet, 8,4 mkr, medan utgifterna nedräknats till 17 125 000 kr., innebärande å ena sidan en reducering av utgiftsposten för väderlekstjänsten med 115 000 kr. och å andra sidan en uppräkningspost till Sveriges bidrag till internationella civila luftfartsorganisationen m. m. med 60 000 kr. i anledning av det av riksdagen numera godkända förslaget till ny internationell överenskommelse rörande flygsäkerhets-

tjänsten på Island. Beträffande personalorganisationen har departementschefen godtagit styrelsens förslag om personalförstärkningar inom flygsäkerhetstjänsten, katastrofberedskapen och den allmänna förvaltningstjänsten samt tillstyrkt vissa personalförändringar inom styrelsen, nämligen inrättande av en amanuensstjänst i reglerad befordringsgång och två förste trafikledarbefattningar i Cg 29 respektive Ce 29. I samband härmed har en befattning som förste trafikledare i Ce 27 föreslagits skola utgå. Däremot har departementschefen icke ansett sig kunna förorda styrelsens förslag om inrättande av en byråchefstjänst i Cp 13 för en expert på internationella frågor rörande civil luftfart samt en ordinariesättning av tjänster såsom förste kansliskrivare och kansliskrivare.

Mot vad departementschefen i förevarande sammanhang anfört och förordat har utskottet icke funnit anledning till erinran. Utskottet hemställer således,

att riksdagen må för *Luftfartsfonden* å riksstaten för budgetåret 1957/58 upptaga ett underskott om 8 725 000 kr.

Stockholm den 12 mars 1957

På statsutskottets vägnar:

GUSTAF KARLSSON

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet ha närvarit

från första kammaren: herrar Gustaf Karlsson, Ohlon, Gillström, Näsström, Boman, Hesselbom, fröken Andersson, herrar Gustaf Andersson, Einar Persson, Sundelin, Birger Andersson, Pålsson, Holmqvist, Rikard Svensson och Nils Theodor Larsson; samt

från andra kammaren: herrar Åkerström, Malmborg, Thapper, Jansson i Kalix, Persson i Växjö, fröken Elmén, herrar Rubbestad, Gustafsson i Stockholm, Nilsson i Göingegården, Karlsson i Olofström, fröken Karlsson, herr Löfroth, fru Wallin, herr Heckscher och fröken Liljedahl.